

bij Open Deur 1, januari 2019

In gesprek over ‘Maakbaar?’

‘Maakbaar?’ is het thema van dit nummer van *Open Deur*. Het thema eindigt niet voor niets met een vraagteken. Want hoe maakbaar zijn we? Hoe maakbaar is de mens? Hoe kijken we daar tegenaan? En heeft geloven daar nog iets mee te maken? We gaan er samen over in gesprek.

Inleiding

- Wat was het eerste dat bij u naar boven kwam bij het zien van het thema van dit nummer?
- Waar denkt u nog meer aan bij het woord ‘maakbaar’?
- Wat betekent maakbaar/maakbaarheid voor en volgens u?
- In het openingsartikel gaat Stephan de Jong in op ‘het maken’. Hij schrijft: ‘Ergens tussen het maken van mooie dingen en het maken van fouten zit de ruimte van het onvermogen, van het falen. Dat ik bijvoorbeeld iets moois wil maken, maar het lukt niet. Of dat ik iets moois gemaakt heb, maar het schiet tekort.’ (pag. 3) Herkent u hier iets van? Wilt u daar iets over delen met de anderen?

Maakbaar?¹

Bij maakbaar denken we al gauw aan de maakbaarheid van de mens. Daar gaan we straks op door. Maar eerst iets meer over maakbaar(heid) in het algemeen.

- Het thema is ‘Maakbaar?’ De redactie had er ook voor kunnen kiezen om geen vraagteken te plaatsen. Waarom denkt u dat voor het vraagteken gekozen is? Wat wil dit zeggen?
- Op pag. 8 staat ‘Het zijn nooit junks of daklozen die het hebben over maakbaarheid. Nee, het zijn altijd mensen met heel veel succes en heel veel geluk.’ Bent u het daarmee eens?
- Is maakbaarheid volgens u een illusie? Verklaar u nader.
- Op <https://www.filosofie.nl/nl/artikel/48513/de-stelling-maakbaarheid-is-een-illusie.html> staan enkele reacties van anderen n.a.v. de stelling ‘maakbaarheid is een illusie’. Lees de drie reacties door (een van de drie staat ook op pag. 8 in dit nummer van *Open Deur*). Praat er vervolgens met elkaar over door. Is voor u helder wat deze mensen bedoelen en willen zeggen? In wiens standpunt kunt u zich het meeste vinden en in wiens standpunt het minste?

De maakbaarheid van de mens

Wanneer we het over maakbaarheid hebben, komen we ook al gauw te spreken over de maakbaarheid van het leven/de mens.

- Ieder mens loopt waarschijnlijk een keer op tegen de grenzen van de maakbaarheid van het leven. Wilt u daar iets over zeggen? Hoe gaat u daarmee om?
- Denkt u dat een christen anders tegen de maakbaarheid van een mens aankijkt dan een niet-christen? Verklaar u nader.

¹ Noot voor de gespreksleider: bij een grote groep is het raadzaam deze bij dit gespreksonderwerp in kleinere groepen te verdelen.

- Bent u het eens met de stelling: ‘Hoe afhankelijker je bent, hoe minder maakbaar je leven’ (pag. 10)? Waarom? Praat hier met elkaar over door.

Maakbaarheid in de Bijbel

Lees Psalm 139,1-16 met elkaar:

¹Voor de koorleider. Van David, een psalm.

HEER, u kent mij, u doorgrondt mij,

²u weet het als ik zit of sta,

u doorziet van verre mijn gedachten.

³Ga ik op weg of rust ik uit, u merkt het op, met al mijn wegen bent u vertrouwd.

⁴Geen woord ligt op mijn tong, of u, HEER, kent het ten volle.

⁵U omsluit mij, van achter en van voren, u legt uw hand op mij.

⁶Wonderlijk zoals u mij kent, het gaat mijn begrip te boven.

⁷Hoe zou ik aan uw aandacht ontsnappen, hoe aan uw blikken ontkomen?

⁸Klom ik op naar de hemel – u tref ik daar aan, lag ik neer in het dodenrijk – u bent daar.

⁹Al verhief ik mij op de vleugels van de dageraad,

al ging ik wonen voorbij de verste zee,

¹⁰ook daar zou uw hand mij leiden,

zou uw rechterhand mij vasthouden.

¹¹Al zei ik: ‘Laat het duister mij opslokken, het licht om mij heen veranderen in nacht,’

¹²ook dan zou het duister voor u niet donker zijn –

de nacht zou oplichten als de dag, het duister helder zijn als het licht.

¹³U was het die mijn nieren vormde, die mij weefde in de buik van mijn moeder.

¹⁴Ik loof u voor het ontzaglijke wonder van mijn bestaan,

wonderbaarlijk is wat u gemaakt hebt.

Ik weet het, tot in het diepst van mijn ziel.

¹⁵Toen ik in het verborgene gemaakt werd, kunstig geweven in de schoot van de aarde, was mijn wezen voor u geen geheim.

¹⁶Uw ogen zagen mijn vormeloos begin, alles werd in uw boekrol opgetekend, aan de dagen van mijn bestaan ontbrak er niet één.

- Voor veel mensen is dit een bekende psalm. Wat heeft u met Psalm 139? Of wat heeft Psalm 139 met u?
- Wat heeft dit gedeelte van deze psalm voor u met maakbaarheid te maken?
- In dit nummer van *Open Deur* wordt Psalm 139 genoemd n.a.v. iemand die het moeilijk vond om positief naar zichzelf te kijken (pag. 6/7). Vindt u het soms moeilijk om positief naar uzelf te kijken? Wordt dat anders wanneer u Psalm 139 leest?
- Wat betekent het voor u als Gods liefde onvoorwaardelijk is en Hij de mens op basis van die liefde heeft geschapen? Wat heeft dat voor u te maken met maakbaarheid?

Ter afsluiting

Het thema van dit gesprek was ‘Maakbaar?’ Ter afsluiting zou u een aantal dingen kunnen doen:

- Bespreek met elkaar of het gesprek het beeld over maakbaar(heid) veranderd heeft.
- Geheel maakbaar: maak met elkaar een kunstwerk dat iets van Psalm 139 uitbeeldt. Dat kan op vele creatieve manieren (met woorden, verf, papier, potlood, enz.).
- Bid met elkaar het gebed op pag. 9 van dit nummer van *Open Deur*.

Anne ter Schuur, predikant in Waddinxveen

archief gesprekshandreikingen

Op open-deur.nl/gesprek vindt u alle gesprekshandreikingen bij de nummers van *Open Deur* vanaf januari

2007.